

Патријарх Порфирије: Христова реч јесте мера и мерило свега онога што је вредно у нама као појединцима, али и у нашем народу као заједници

У име Оца и Сина и Светог Духа. Преосвећени Владико, браћо архијереји, часни оци, браћо и сестре, благословени смо данас сви благословом Божјим јер нас је Господ сабрао на свету Литургију у свети храм, на место где је сам Живи Господ присутан, али на место где смо и ми заједно са Њим, у јединству са Њим, у заједници са Господом, али не мање и у заједници између себе.

На овом светом месту, у овом светом храму сабрани смо и благословени Живим Богом, а посебно, дозволите то да кажем, и ја лично смо благословен данас и радостан, испуњен радошћу Духа Светог, али и људском радошћу, због ваше љубави, због тога што волите Бога, због тога што волите своју Цркву, због тога што Црквом и кроз Цркву живите и у Њој налазите смисао свога постојања. Радостан сам због тога што чувате православну веру и не само да је чувате него и њоме живите. Радостан сам и као обичан човек јер сам данас овде у овим крајевима босанским који су предивни, које је Господ саздао да буду место молитве, да буду место љубави, да буду место добра.

То су крајеви у којима сам и сам не само долазио као дете, него исто као и

ваш владика Фотије ове крајеве имамо као свој родни крај. Наиме, наши родитељи овде су рођени, васпитали се и одрасли, а и ми смо у овим крајевима, у Босни, у Републици Српској, провели готово читаво детињство и зато знамо какви људи живе на овим просторима. Овде живе велики људи, благословени људи, људи којима је добро на првом месту, којима је врлина на првом месту, којима је други човек ближњи и на првом месту. Овде, у овим просторима, у овој благословеној земљи живе они људи којима је важнији човек од профита, важнија је људска душа од успеха, важније је то да се препознајемо као људи.

Браћо и сестре, све то не би било могуће да наш народ није укорењен у Јеванђељу Христовом, у хришћанској вери, у православној вери. Православна вера и Православна Црква не само да је некада утемељила и одредила стазе наших ходова, него је у потпуности уобличила оно што ми јесмо. Кад кажем уобличила оно што јесмо, не мислим при том само и искључиво на такозвану материјалну културу, него мислим пре свега на поглед на живот, на поглед на свет, на поглед на другог човека, на поглед на заједницу, на то како разумемо себе. Све је то православна вера у нама градила и обликовала. Данас чули из речи апостола Павла да Бог не гледа ко је ко, него да гледа на то ко чини добро. Зато апостол Павле каже: Нека је слава и част и мир свакоме ко чини добро, а најпре Јудејцу и Јелину, јер не гледа Бог ко је ко. Прва Црква, Црква из времена апостола Павла, била је сачињена од људи који су једним делом долазили из јудејства, другим делом од Јелина, али то је било мало стадо и апостол Павле хвали сваког, жели му мир, радост и добро уколико се тај, ко год да је, труди да живи у духу Божјем, у духу заповести Божјих, у духу онога што Господ од нас хоће. Онда када се трудимо да будемо истински, прави и аутентични људи, Бог не пита чак ни то ком народу припадамо, па ни то како се Њему обраћамо, не пита ни које смо боје коже, него препознаје само подвиг, намеру и потребу да будемо у заједници са Њим, жељу да будемо честити људи, да творимо добро, да чинимо врлину, јер нису, каже апостол Павле даље, праведни пред Богом они који слушају реч Божју, или боље рећи, који само слушају реч Божју, него су праведни они који се труде да испуњавају Закон, да испуњавају реч Божју. Даље апостол Павле препознаје да постоје многи који не припадају изабраном народу Божјем, који не припадају Цркви, а ипак чине добро, јер нема тог човека, браћо и сестре, који у себи нема потенцијал за добро, који у себи нема потенцијал за врлину без обзира да ли је свестан да Бог јесте и да Бог постоји.

Линија која дели добро од зла пролази директно кроз срце свакога од нас, кроз срце свакога човека. Ту се бије наша битка за Бога, за Христа, за Цркву

Његову или за дух овог света, за све оно што се противи Богу, а све оно што се противи Богу заправо се противи самом себи, јер губи свој смисао. Православна вера нас је, браћо и сестре, однеговала и обликовала. Много тога се мењало у историји нашег народа, од места на којем живимо, до држава којим припадамо, до географских простора где зидамо себи куће и где се селимо. И језик се трансформисао, мења се и развија наша позиција у глобалном свету. Све је релативно и пролазно, мења се, али оно што је остало не само као црвена нит која чува наш народ, него оно чиме дише наш народ, чиме постоји и чиме јесте, то је Православна Црква и православна вера. Јеванђељски закон, закон Христов и Његове заповести су оно на чему су расли и развијали се наши преци. Христове речи и Христове заповести су биле стални подсетник у свакодневном животу, у сваком тренутку за сву нашу браћу и сестре, али и за све оне који су нама предходили. Христова реч јесте мера и мерило свега онога што је вредно у нама као појединцима, али и у нашем народу као заједници. Без Христа, без Јеванђеља Његовог и без заповести Његових не постоји ништа што има трајну вредност у нашем народу. Зашто то кажем, браћо и сестре? Па управо стога што ако је ишта данас потребно читавом свету, али и нама и нашем народу, то је Јеванђеље Христово, то је реч Његова, јер та реч јесте љубав, јер та реч не познаје непријатеља, јер та реч је спремна на жртву, спремна на праштање, спремна на милосрђе, спремна на покајање и на многе и многе вредности које извиру из личности Христове и Јеванђеља Његовог, а заживеле су у нашем народу кроз нашу Цркву и кроз нашу веру.

Зато, браћо и сестре, немојмо очекивати да нас неко други учи како треба да живимо. Ми овде живимо испреплетани са онима који припадају другим народима и другачије верују у Бога, другачије се моле Богу, али верују у једнога Бога и такође се труде да чују шта то Бог њима говори. Ми живимо испреплетани са њима, упућени смо једни на друге, неретко и родбински испреплетани. Ако нас ишта од тога збуњује и ствара нам недоумицу, онда имамо Јеванђеље Христово, реч Његову и Цркву нашу и веру православну да нас научи и да то буде смерница нашег живота да је Господ створио свет и све људе и да су сви позвани да буду браћа и да закон по којем ми живимо јесте закон љубави. За нас не важи став да циљ оправдава средства. То је неки други закон, закон неког другог погледа на свет. То значи да је дозвољено све чинити ако мислиш, или си прогласио, или те неко убедио, да је циљ исправан. Не! Добро не може бити добро ако се не чини на добар начин, ако се не чини у складу са оним што Бог од нас хоће. Дакле, вера наша православна, Црква наша, реч Христова, Господ са нама и међу нама нам казује и обавештава нас да није живот једноставан и лак ако хоћемо да

идемо Христовим путем. Ићи широким путем једноставније је, да не кажем потпуно једноставно, јер ту човек може да прода себе, да прода своју душу, своје ближње, али ићи Христовим путем није једноставно, јер то је позив на борбу против свог егоизма, самољубља, нетрпељивости у себи, на спутавање и ограничавање свега онога што је израз егоцентризма, себичности. То је устројавање живота који подразумева другог, који подразумева другачијег, који подразумева различитог, који подразумева и то да том различитом треба сведочити љубав Христа и покушати бити обогаћен њим, а њега обогатити собом.

Дакле, Јеванђеље Христово подразумева подвиг, браћо и сестре. Живот у Цркви подразумева подвиг. Наш народ је кроз историју био и јесте подвижнички народ. Да није тако не бисмо имали толики број светитеља који красе календар наше Цркве. Толики број мученика су управо за Христа и веру Његову, сведочећи Њега, пострадали знајући да је страдање добитак, јер крст, који је крст Христов, јесте распеће, али води у васкрсење и да се овај живот не завршава биолошком смрћу овде и сада. Он има своје вечно трајање у Христу, у вечности, у Царству Божјем, а да ли је Царство Божје перспектива наша зависи баш од тога јесмо ли у Цркви, јесмо ли Христови или нисмо. Ако јесмо онда то Царство Божје почиње сада и овде за нас, јер је наша душа испуњена лепотом и радошћу.

Браћо и сестре, праштајте што сам изрекао неку реч више, али напосто моје срце незадрживо куца овог тренутка, јер сам овде међу вама у Босни и Херцеговини, у Републици Српској, у просторима који су натопљени православном вером, у просторима који су самим тим испуњени добром, радошћу, лепотом, осећањем заједнице. Многи данас све оне који живе у Босни и Херцеговини гледају са висине и упућују им лекције како то треба живети заједно, а када одете у њихове крајеве сва су врата свакоме закључана. Родитељи у односу на своју децу потпуно су затворени у себе, деца по правилу одлазе од родитеља и немају никакву комуникацију са њима. Ко је први комшија и када живе у истој згради, када су врата до врата од станова, не знају и не познају се, а ми добро знамо да малтене свако сваког познаје у једном граду, али и не само то него кад год се пружи прилика, па и кад нема прилике, чезну људи ових простора једни за другима. Друже се, радују се. Овде је породица још увек светиња. Овде је породица у складу са оним што Бог заповеда. Овде се зна ко су родитељи и ко су деца. Зна се ко је муж, а ко је жена. Зна се шта је љубав између супружника. Овде се, браћо и сестре, још увек – и то треба рећи, а дошли смо и због тога – чује реч Божја о томе ко је човек и шта је заједница.

Стога, молим се Богу, а апелујем и на све вас, пре свега браћо и сестре православне хришћане који сте дошли са свих страна, да не дозволимо да нам други говоре како ми треба заједно да живимо или, боље рећи, да нам други намећу своје концепте и да нам они кажу ко је наш ближњи. То исто, као апел, имам и за браћу муслимане, браћу католике и друге народе и припаднике других вера. Ми имамо искуство заједничког живота, носимо и ране које смо наносили и задавали једни другима, али знамо да су те ране бол, бол који је, међутим, подстицај, покретач и наук да смо потребни једни другима и да треба да чувамо једни друге. Боље, него што нам било ко може рећи, знамо шта значи бити заједно, јер смо вековима заједно.

Браћо и сестре, нека вас све Господ благослови! Нека Господ чува све вас који сте дошли данас у Тузлу да славимо 140 година од подизања овог светог храма! Нека Господ све вас и ваше сроднике благослови и нека вам да свако добро, мир, љубав и радост, нека вас чува и испуни сваку вашу добру намеру, а пре свега да вам подари мир у души, јер то не зависи од тога ни шта имате, ни какву позицију заузимате у друштву, да ли сте богати или сиромашни, да ли сте славни или мало ко зна за вас. То зависи од тога да ли имате молитве у срцу, да ли имате вере у срцу. Ако тога има, засигурно има и мира Божјег. Да вам Господ да пре свега свој мир, а да онда то исто преносите на своје

сроднике, своје породице, своје комшије. Све то нека буде благослов и дар и за људе све који живе у овом граду, али и за све људе који живе и у Федерацији и у Републици Српској и у свим кантонима у Босни и Херцеговини. Читав свет нека буде благословен љубављу Божјом, јер то је оно што је потребно. Нека је срећан данашњи дан, данашњи празник. Живели!

Све вас грлимо у Господу и иако је срце мало, само један телесни орган, пред вашим лицима стојећи проширује се вашом љубављу до мере да сви можете стати у њега. Увек и на сваком месту, скромно и недостојно, молићу се, браћо и сестре, за све вас, за ваше породице, за ваше комшије и за све људе света. Благослов Божји, благослов Господа нашега Исуса Христа, Његовог Оца и Духа Светог нека буде са свима вама. Живели на много година!

spc.rs